

T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Sayı : 12694
Tarih : 29.04.2021

45212

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdabelirtilensoruların **Cumhurbaşkanı YardımcısıFuatOKTAY** tarafından Ana yasanın 98. ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. ve 99. Maddeleri uyarınca yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.29.04.2021

Meral DANIŞ BEŞTAŞ
HDP Grup Başkanvekili
Sürt Milletvekili

Kadına yönelik erkek şiddetinin ülke genelinde ciddi bir artış göstermesi ve son derece yakıcı ve yıkıcı bir olgu hale gelmesine mukabil kadına yönelik her türlü şiddetin engellenmesine yönelik önemli bir adım olan İstanbul Sözleşmesi'nin gerekleri yerine getirilmediği gibi Resmi Gazete'de yayımlanan 19.03.2021 gün ve 3718 Sayılı Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle sözleşmeden çekilme kararı alınmıştır.

Kadınlara Yönelik Şiddet ve Aile İçi Şiddetin Önlenmesi ve Bunlarla Mücadeleye İlişkin Avrupa Konseyi Sözleşmesi, 1 Ağustos 2014'te yürürlüğe girmiş olup Sözleşme, Türkiye'ye yükümlülükler getirmektedir. Ancak aradan geçen zaman zarfında şiddetin arttığı istatistiki verilerle de sabittir. Erkek şiddetinin ve kadın cinayetlerinin adeta bir kırma dönüşmesi toplumsal muhalefetin de birincil gündemi olmaya devam etmiş, İstanbul Sözleşmesinin uygulanması yönlü çağrılar yapılmıştır. Ancak bir gece yarısı kararnamesi ile Türkiye, Sözleşmeden çekildiğini duyurmuştur. Oysa İstanbul Sözleşmesi; kadına yönelik şiddeti ve aile içi şiddeti önlemede önemli bir adım olup Türkiye'nin ilk imzacısı olduğu, TBMM'nin de ilk onayladığı sözleşme olması açısından dikkate değerdir.

2020 yılında 300'den fazla kadının öldürüldüğü, yılın ilk üç ayında en az 88 kadının öldürüldüğü bir tabloda İstanbul Sözleşmesinin uygulanması hayati önemdedir. Kaldı ki, Sözleşme'den çekilme kararının yayımlandığı günden itibaren, şiddet verilerinin arttığı, bazı sosyal medya hesaplarında şiddet yanlısı erkeklerin daha cüretkar ifadelerde bulunduğu hakeza, kadınları tehdit eden erkeklerin sıklıkla Sözleşmeden çekinildiğine dair vurgular yapıyor olmaları İstanbul Sözleşmesinin öneminin açık bir ifadesidir. Başka bir deyişle, İstanbul Sözleşmesinin varlığı dahi caydırıcılık sağlamaktaydı. Ancak gelineen durumda herhangi bir caydırıcılığın olmadığı şiddet verilerine yansımıştır. Öte yandan, mahkemelerin tedbir kararı vermediği, sığınakların kadınları kabul etmediği, istismar faillerinin tutuklanmadığı durumlar çoğalmaktadır.

Kısacası Sözleşmeden çekilme kararı ile şiddet ve cezasızlık politikaları aynı oranda artışa geçmiştir.

Yine kararın yayınlandığı günden bu yana, sadece kadın ve LGBTİ+ örgütleri tarafından değil, muhalefet partileri, barolar, insan hakları örgütleri, sendikalar, meslek örgütleri, belediyeler, üniversiteler, spor kulüpleri, farklı alanlarda çalışan sivil toplum örgütleri, holdingler, özel sektör örgütleri, akademisyenler, hukuk profesörleri ve başka birçok örgüt ve birey tarafından gerçekleştirilmekte olan protesto eylemlerine, açıklamalara, imza kampanyalarına katılmış, Partimiz de dahil olmak üzere çok sayıda idari dava açılmıştır. Bu da İstanbul Sözleşmesinin toplumun oldukça geniş kesimleri tarafından sahiplenildiğinin açık ifadesidir. Hakeza yapılan kamuoyu araştırmalarında da yurttaşların Sözleşme'nin uygulanması ve çekilme kararından dönülmesi yönündeki yüksek oran dikkat çekici olmuştur.

Bu bağlamda;

- 1- İstanbul Sözleşmesi'nin imzacısı olan ve Sözleşmeyi sahiplenici konumda olan iktidar neden bir anda Sözleşme'den çekilme kararı almıştır?
- 2- İstanbul Sözleşmesi'nden çekilme kararını müteakip kadın cinayetlerinde ortaya çıkan artışa dair istatistikler çıkarılmış mıdır? Elde edilen veriler ne yöndedir?
- 3- Sözleşme'nin yürürlüğe girdiği 1 Ağustos 2014 tarihinden bu yana şiddet verilerindeki istatistikler ne şekildedir?
- 4- Halihazırda neden kadın sığınma evleri başvuran şiddet mağduru kadınları kabul etmemektedir?
- 5- Neden mahkemeler tedbir kararı verme noktasında kadının can güvenliğini değerlendirmeyen kararlara imza atmaktadır?
- 6- İstismar faillerinin tutuklanmadığına dair çok sayıda örnek mevcut olup, tehlike arzeden bu kişilerin tutuklanmama sebebi nedir?
- 7- Sözleşme'den çekilme kararının hemen ardından toplumun geniş kesimi bu karara itiraz etmiş ve dahi idari yargı yollarına başvurmuş olup, bu durum Sözleşme'nin toplumun büyük kesimleri tarafından desteklendiği anlamına gelmiyor mu? Sözleşme'nin toplumun büyük kısmı tarafından desteklenmesine ve uygulanması yönündeki taleplerin sürekliliği bağlamında iktidar neden toplumun talep ve ihtiyaçlarını göz ardı etmektedir?
- 8- İstanbul Sözleşmesinden çekilme kararından sarfınazar edilmesi gündemde midir?
- 9- Kadına yönelik şiddet, istismar ve cinayet olayları ile mücadelede hangi yöntemlerin belirlenmesi gündeminizdedir? Bu konuda Sözleşme'den çekilme kararından dönülerek Sözleşme şartlarının gereklerinin yerine getirilmesi noktasında bir çalışma yapılması gündeminizde midir?
- 10- Cinayet, şiddet, istismar faillerine uygulanan cezasızlık politikaları sonlandırılacak mıdır? Bu tür davalara bakacak olan yargı mensuplarına toplumsal cinsiyet temelli eğitim programları uygulanacak mıdır?
- 11- Sözleşmeden çekilme kararını müteakip artan şiddet vakaları karşısında; bu olayları durdurmak adına İstanbul Sözleşmesi hükümleri uygulanacak mıdır?